

Thema

J. G. Mendel – zakladatel genetiky

- Rozvoj přírodních věd v 1. pol. 19. století.
 - Biografie G. J. Mendela.
 - Předpoklady Mendelova objevu.
 - Znovuobjevení Mendelových principů dědičnosti. Pokračovatelé Mendela.
 - Péče o odkaz G. Mendela u nás.
-

Literatura

- <http://www.mendelmuseum.muni.cz/>
- <http://www.mendelianum.cz/>

ANNIVERSARY MENDEL LECTURES PROGRAMME

7th – 9th October 2012 (Mendelovo muzeum MU, Mendlovo nám. 1a)

MENDEL 190
Celebration of G. J. Mendel's Birth Anniversary

7th October 2012

welcome in the City Council (for lecturers only)

8th October 2012

9:00-9:30 Welcome address

9:30-10:20 James Watson (1962 Nobel prize)

Gregor Mendel

B | R | N | O

Téma

Tetrádová analýza

Genetické mapování u
haploidních eukaryot

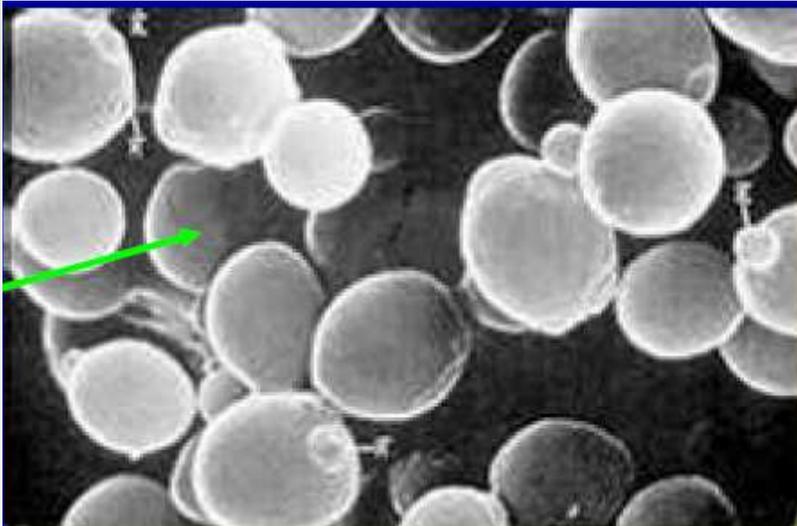
Literatura

**Snustad a Simmons – Genetika. Nakladatelství MU, 2009.
str. 156**

Houby

Stélka - jednobuněčná

mnohobuněčná

Saccharomyces cerevisiae

Vláknité
mycelium

Plodnice

Rozmnožování

Nepohlavní – výtrusy (pohyblivé, nepohyblivé)
odškrcování houbových vláken (konidioforu),
pučení, rozpad podhoubí

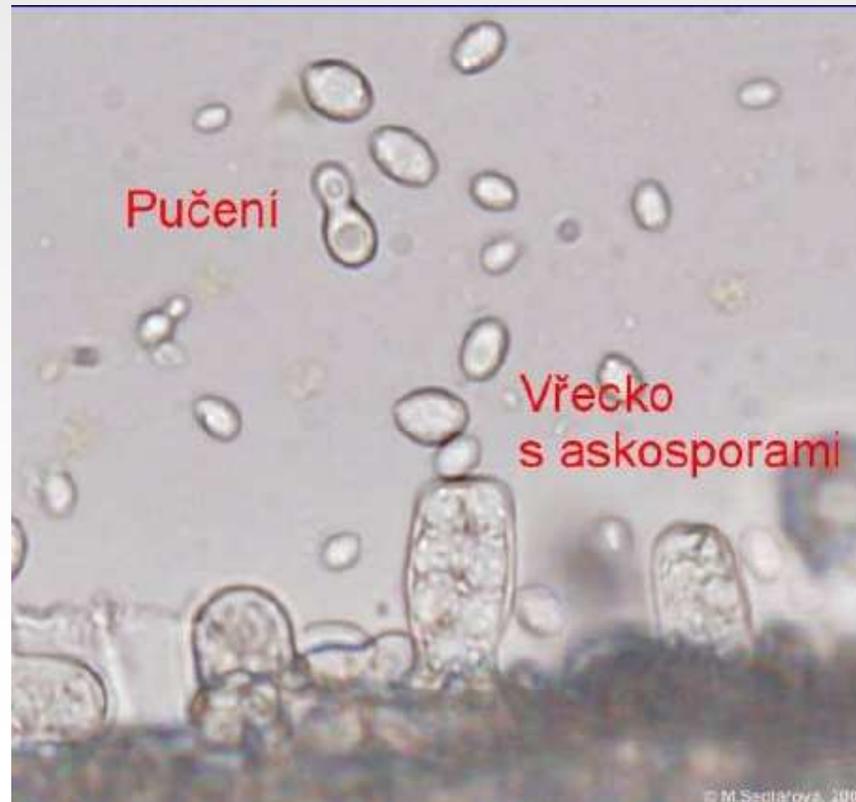
Pohlavní - splývání buněčných jader, meióza

Různé pohlavní typy

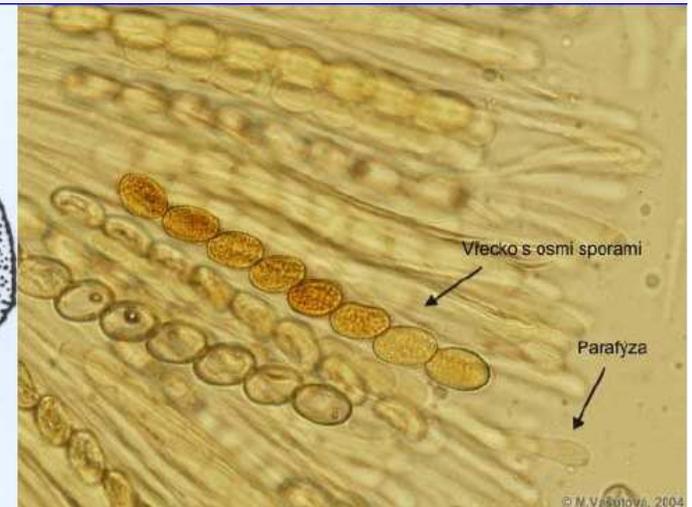
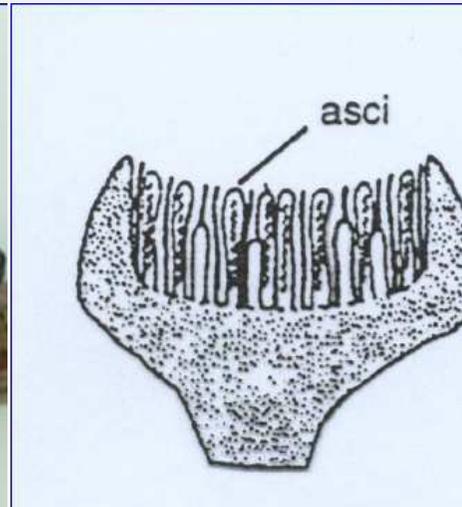
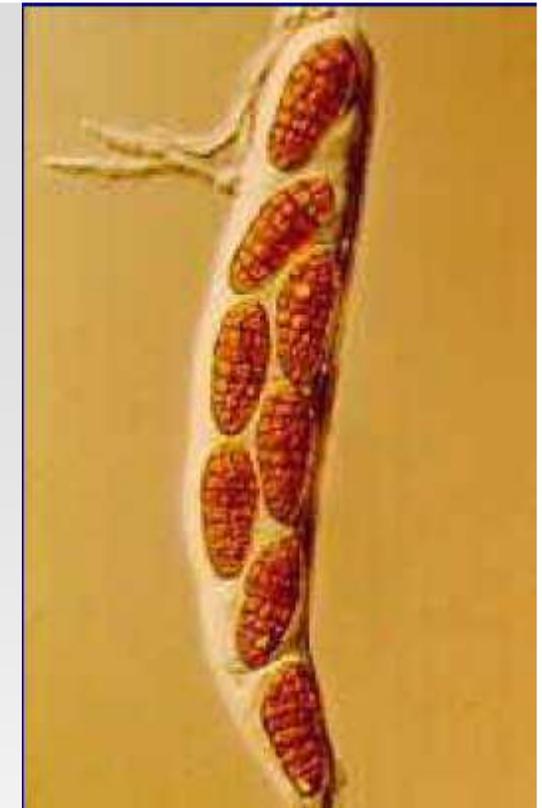
tvorba **spor** (výtrusy) askospory, bazidiospory

Konidie *Fusarium*

Aska – vřecka se 4 nebo 8 askosporami

PŘÍKLADY RŮZNÉHO USPOŘÁDÁNÍ TETRÁD A OKTÁD

Coprinus lagopus

tetrády

Saccharomyces cerevisiae

Chlamydomonas reinhardii

Aspergillus nidulans

oktády

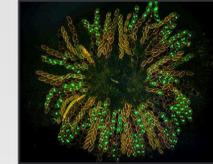
Ascobolus immersus

Ustilago hordei

tetrády

Neurospora crassa

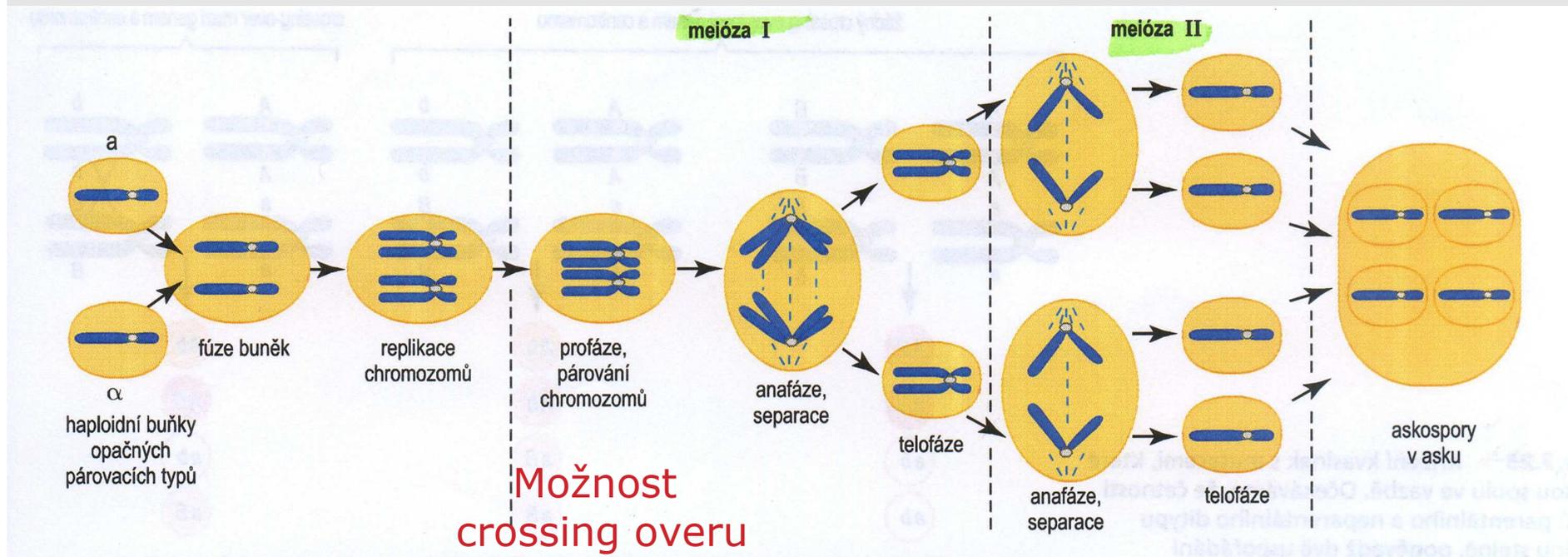

oktády

neuspořádané

lineární

Tvorba tetrád u *Saccharomyces cerevisiae*

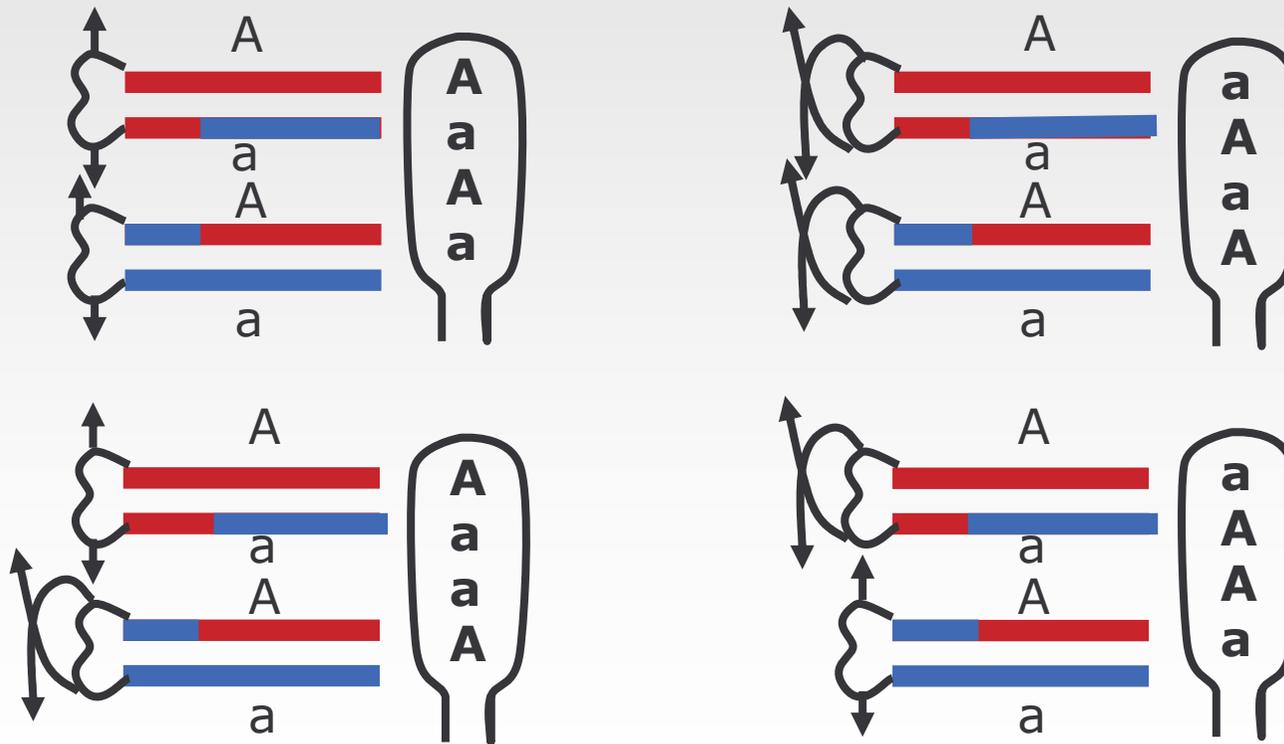
TETRÁDOVÁ ANALÝZA

- pouze polovina chromatid po jednoduchém crossing-overu v meióze je rekombinovaná

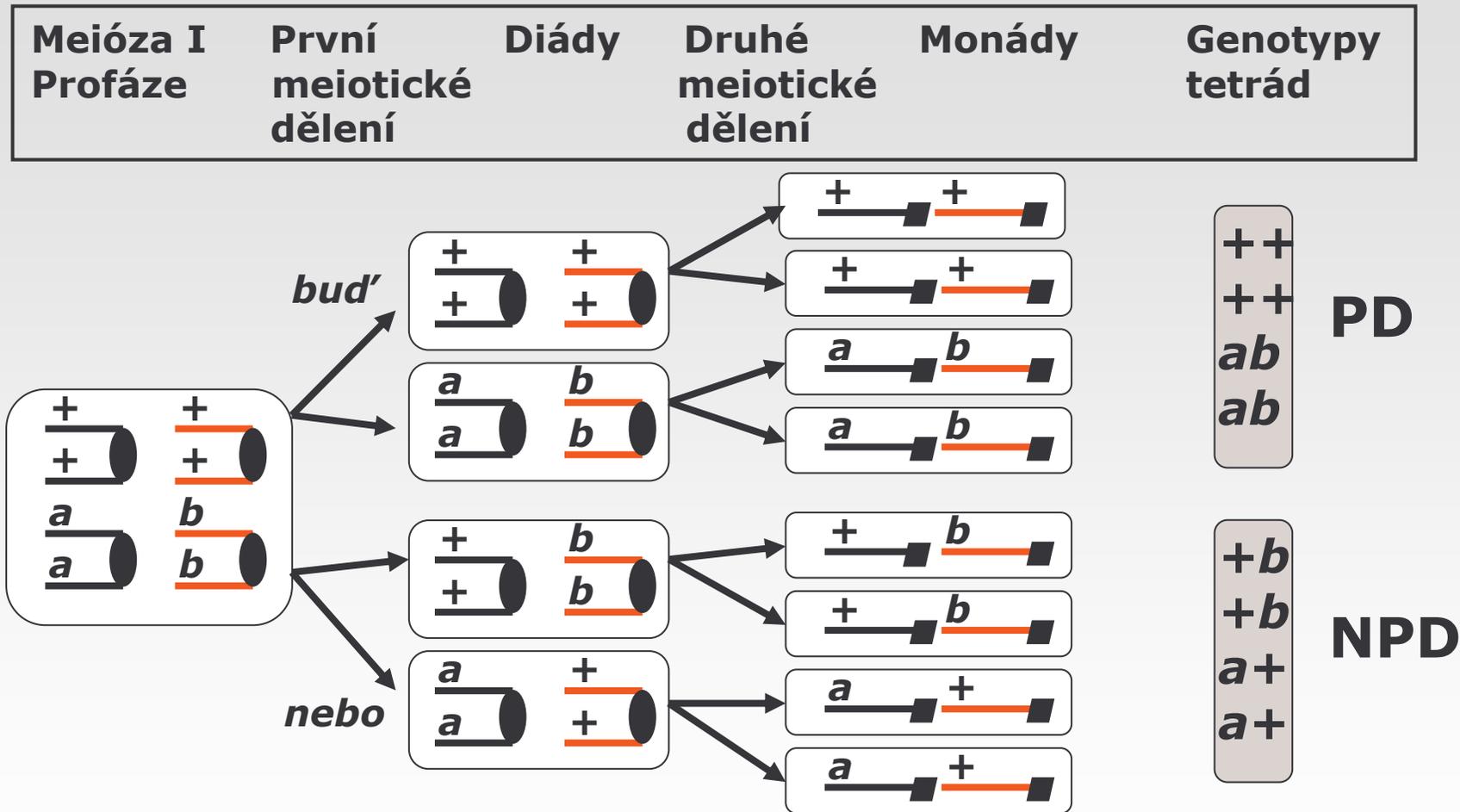
TETRÁDOVÁ ANALÝZA

- různé možnosti uspořádání askospor
- (segregace ve druhém meiotickém dělení)

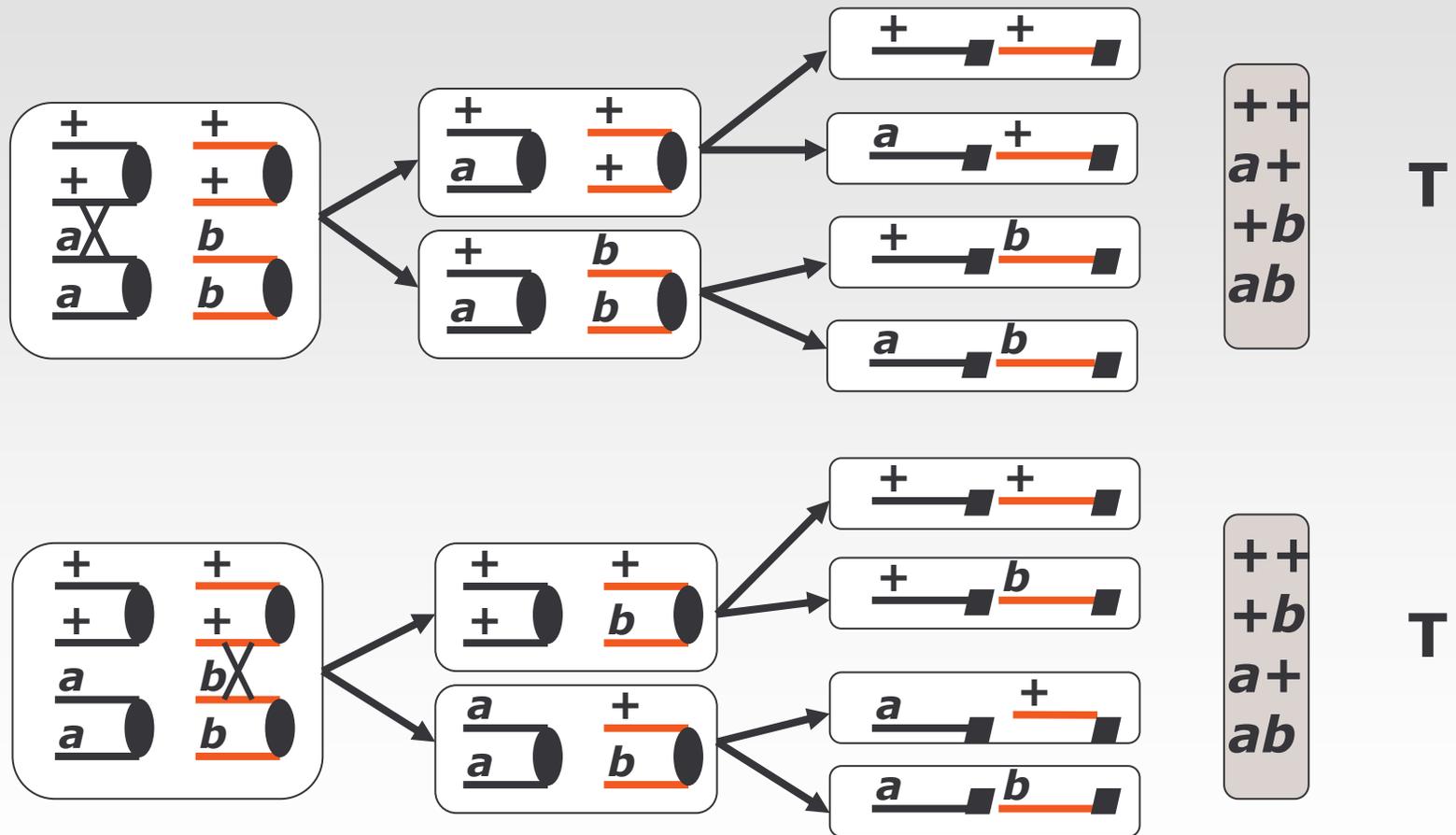
TETRÁDOVÁ ANALÝZA

Mutace *a*, *b* na různých chromozomech

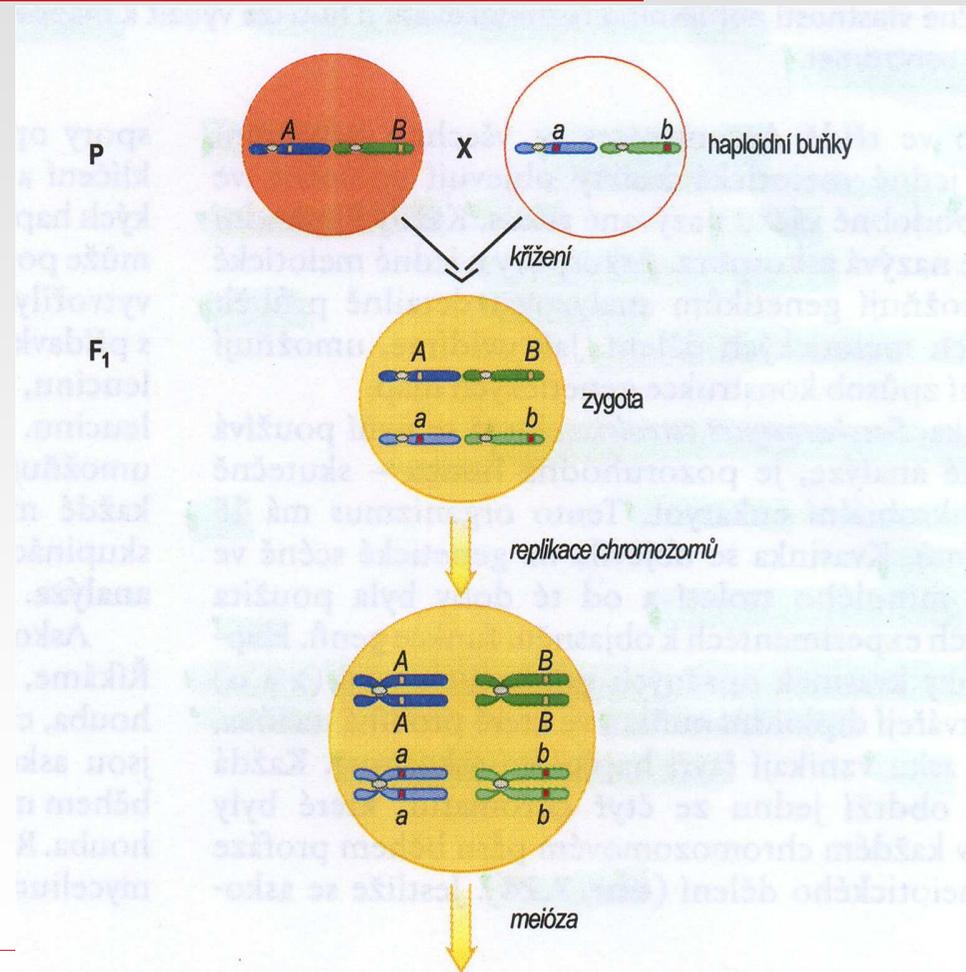
PD = parentální dityp, NPD = nonparentální dityp **pokračování** →

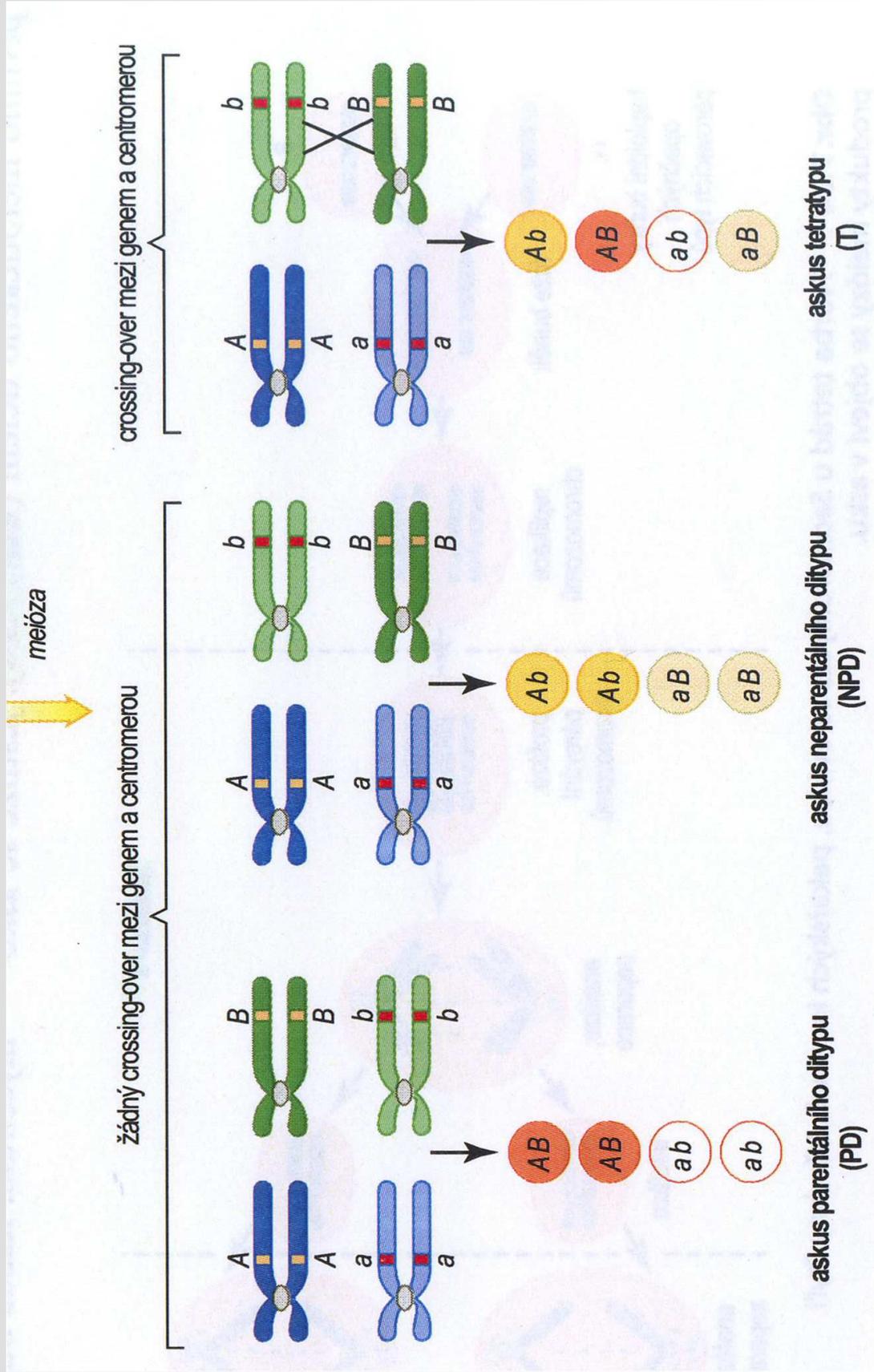
Meióza I Profáze	První meiotické dělení	Diády	Druhé meiotické dělení	Monády	Genotypy tetrád
---------------------	------------------------------	-------	------------------------------	--------	--------------------

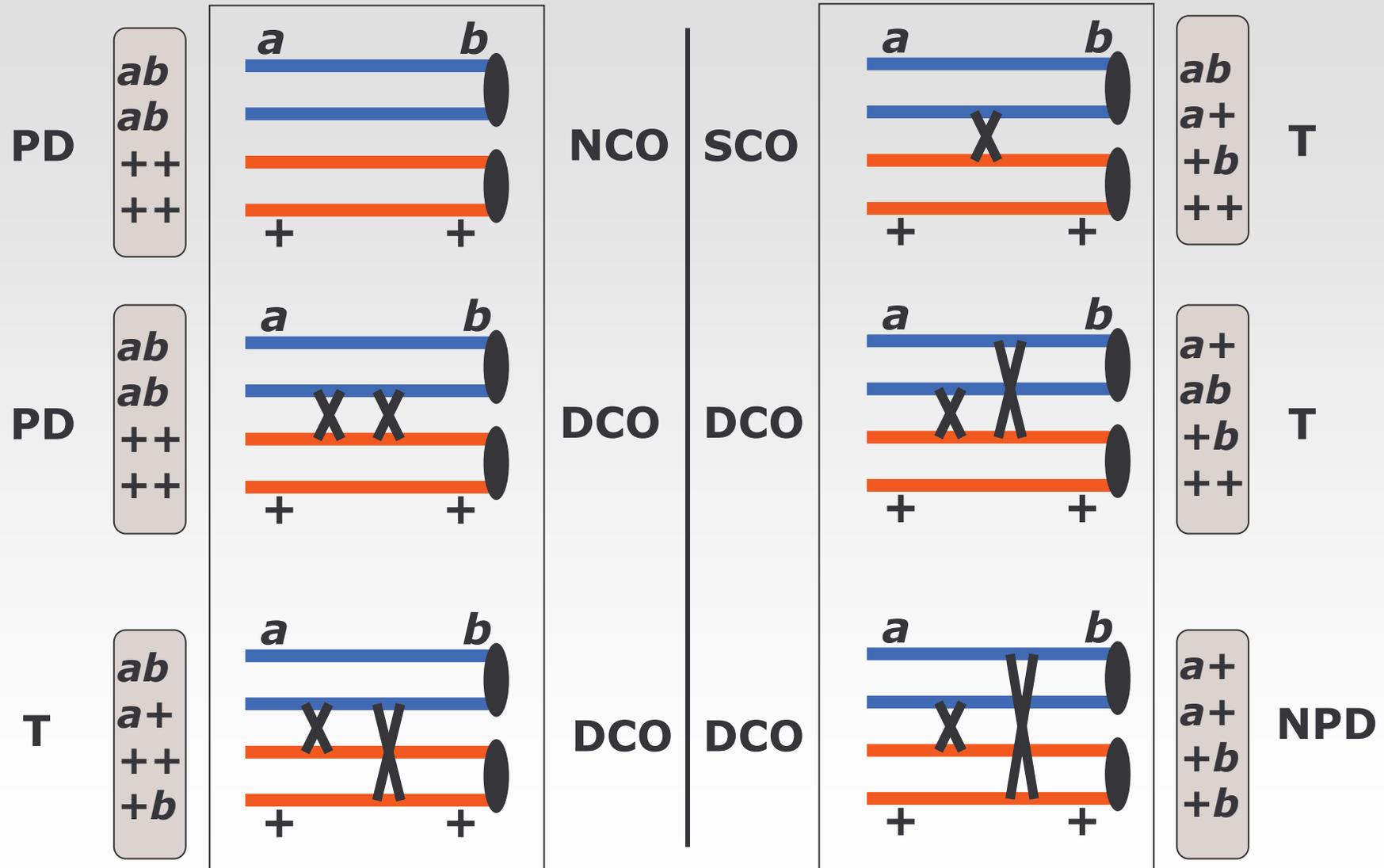
T = tetratyp

Křížení kvasinek se dvěma mutacemi a , b na různých chromozomech

TETRÁDOVÁ ANALÝZA A RŮZNÉ TYPY CO

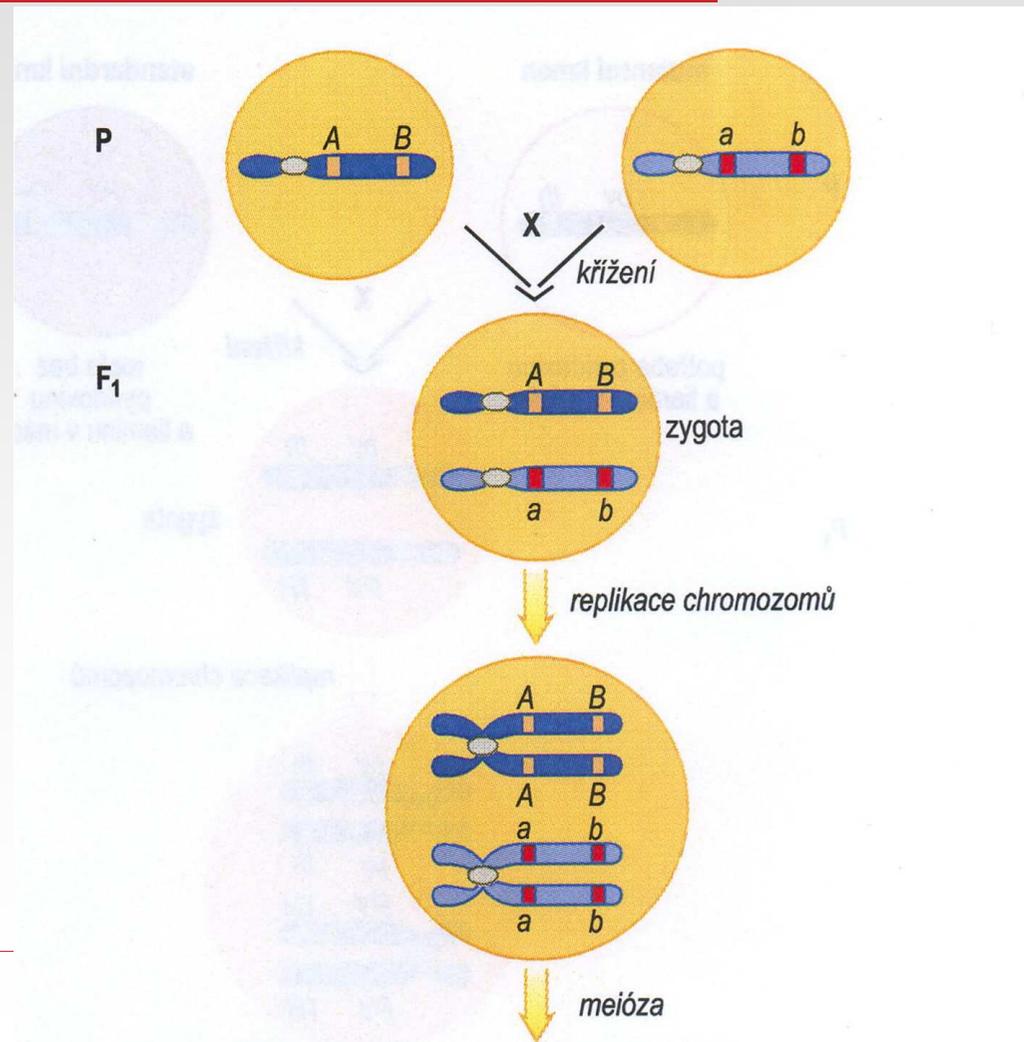

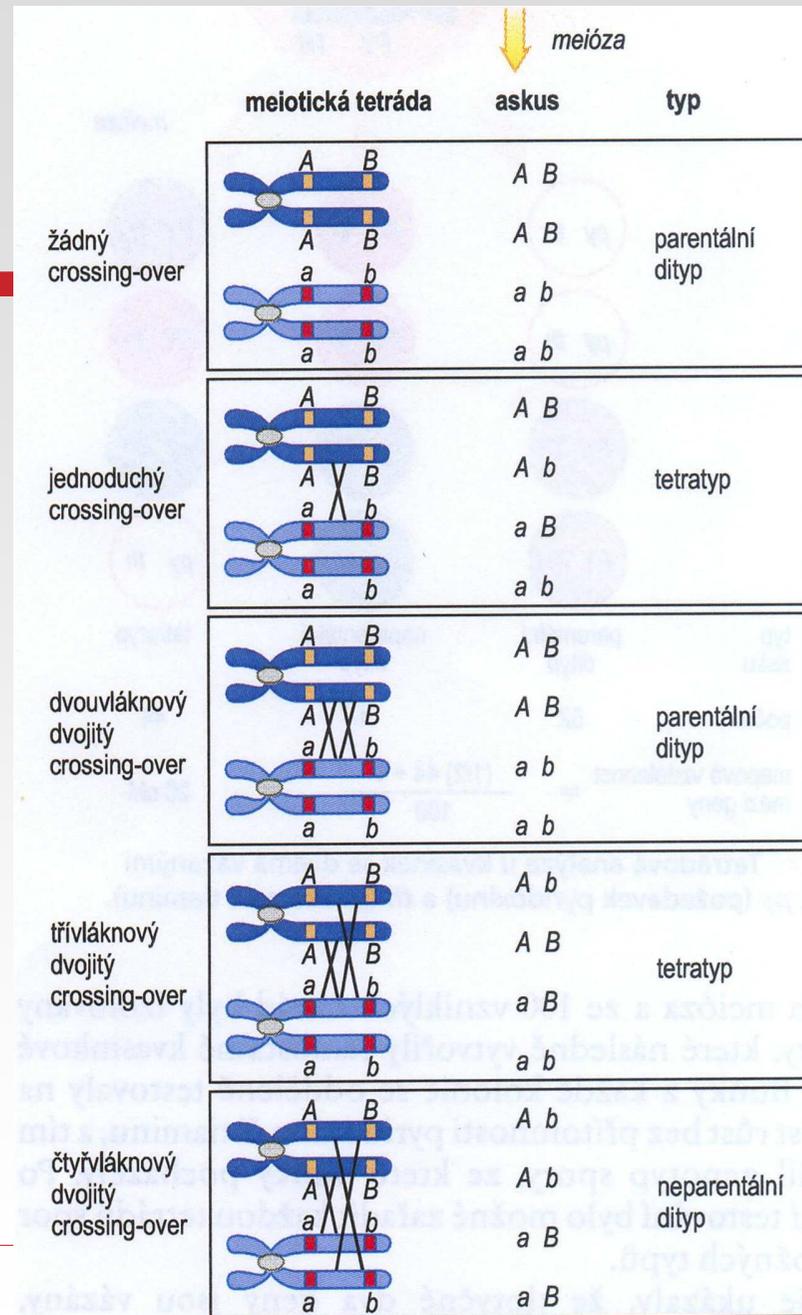
Četnost rekombinace = $1/2 T + NPD$

TETRÁDOVÁ ANALÝZA – VÝSLEDKY (PŘÍKLAD VOLNÉ KOMBINACE)

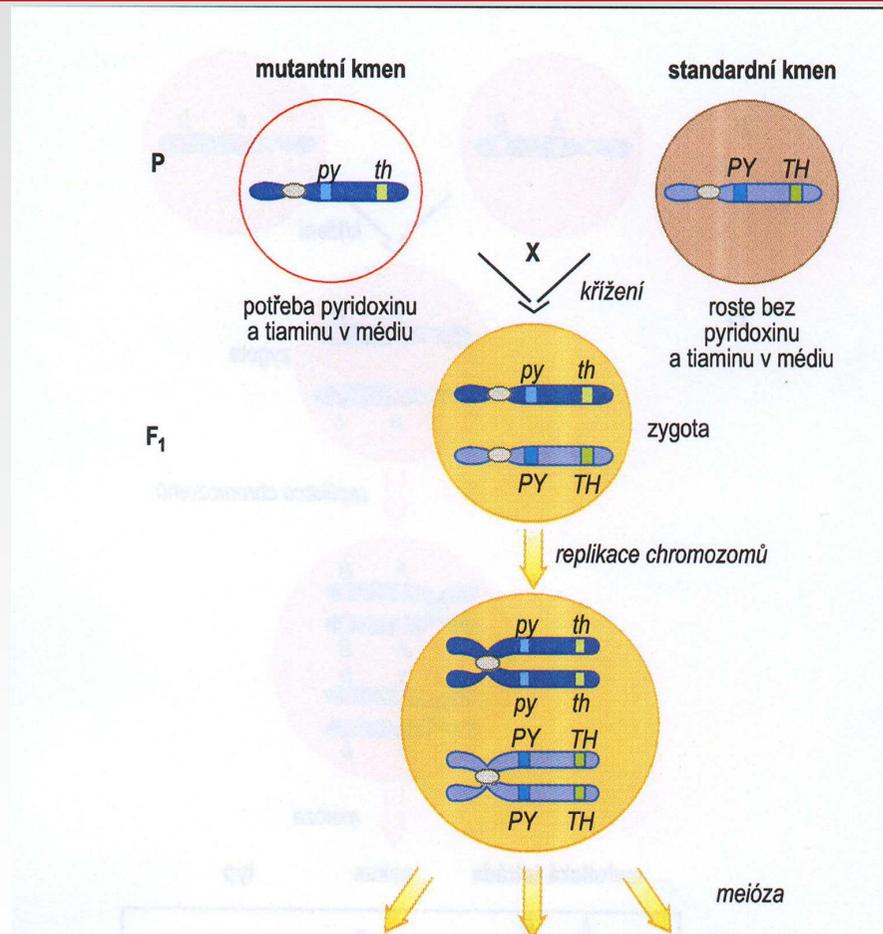
PD	NPD	T
++	a+	++
++	a+	a+
ab	+b	+b
ab	+b	ab
43	43	14

Křížení kvasinek se dvěma mutacemi a , b na stejném chromozomu

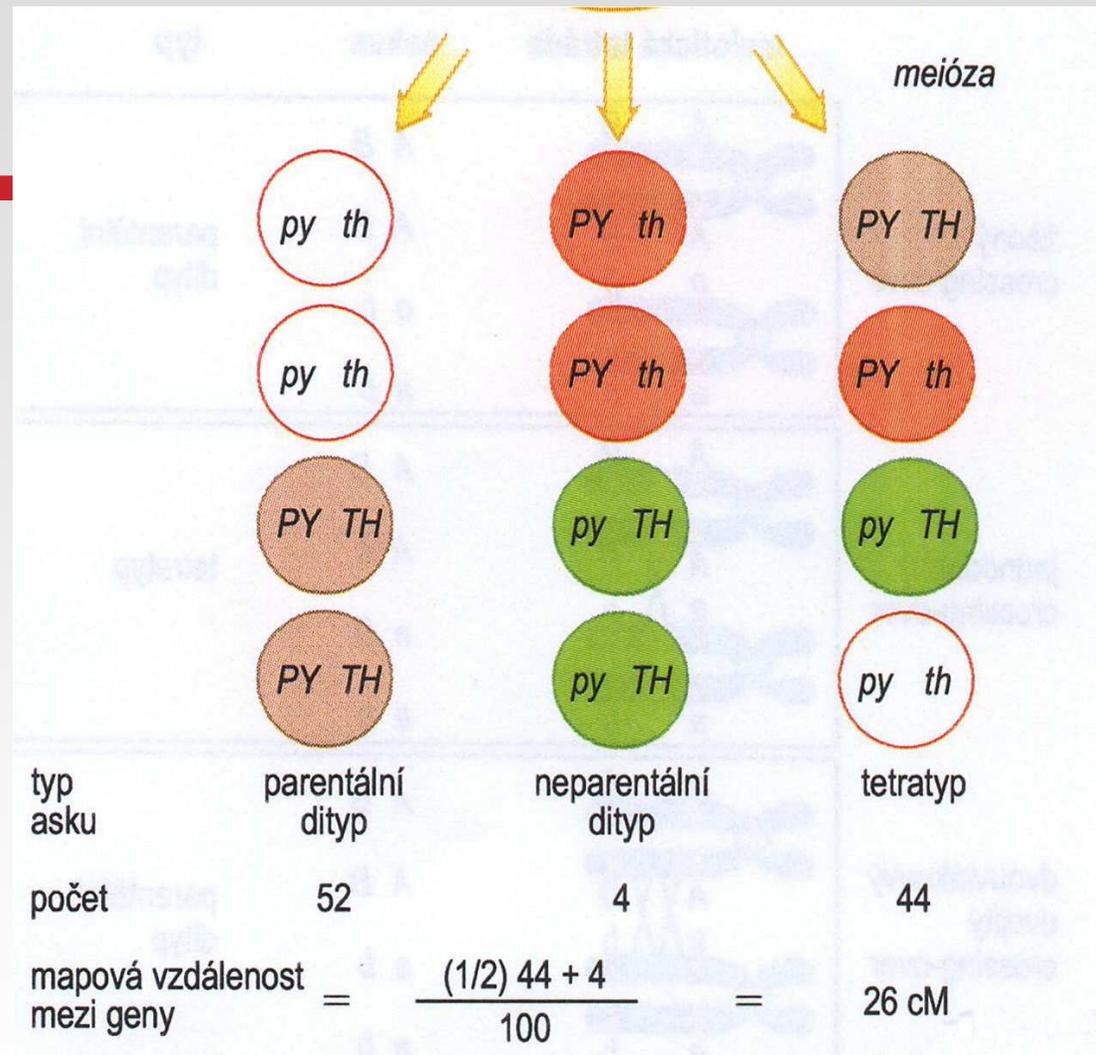

Tetrádová analýza u kvasinek s mutacemi *py* a *th*

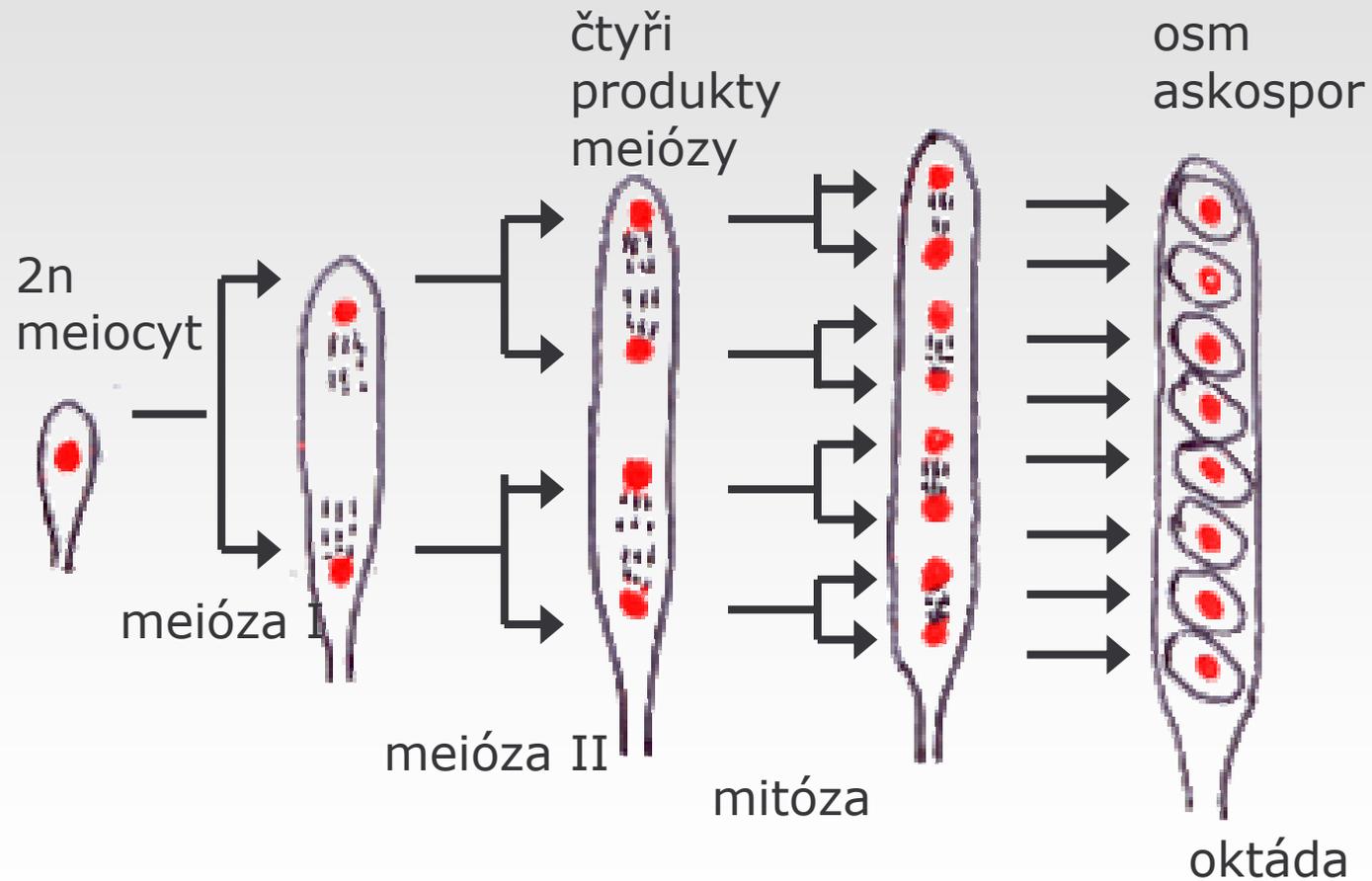
py – požadavek pyridoxinu
th – požadavek thiaminu

Korekce: **1/2T + 3NPD**

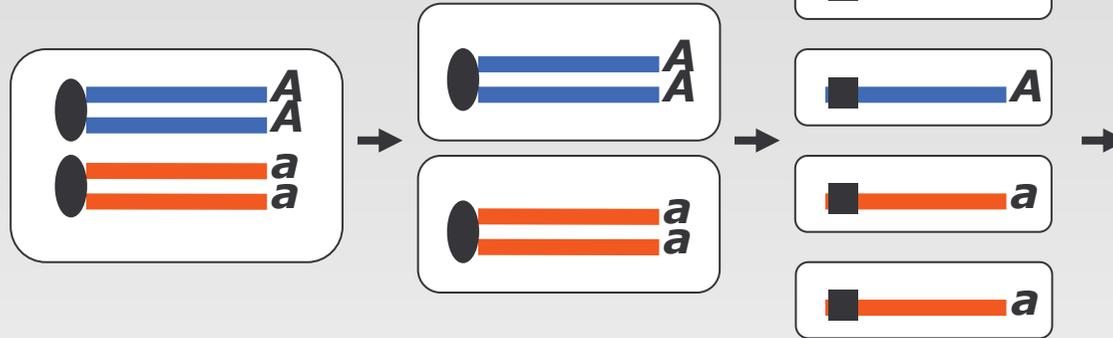
VZNIK LINEÁRNÍCH OKTÁD

Neurospora crassa

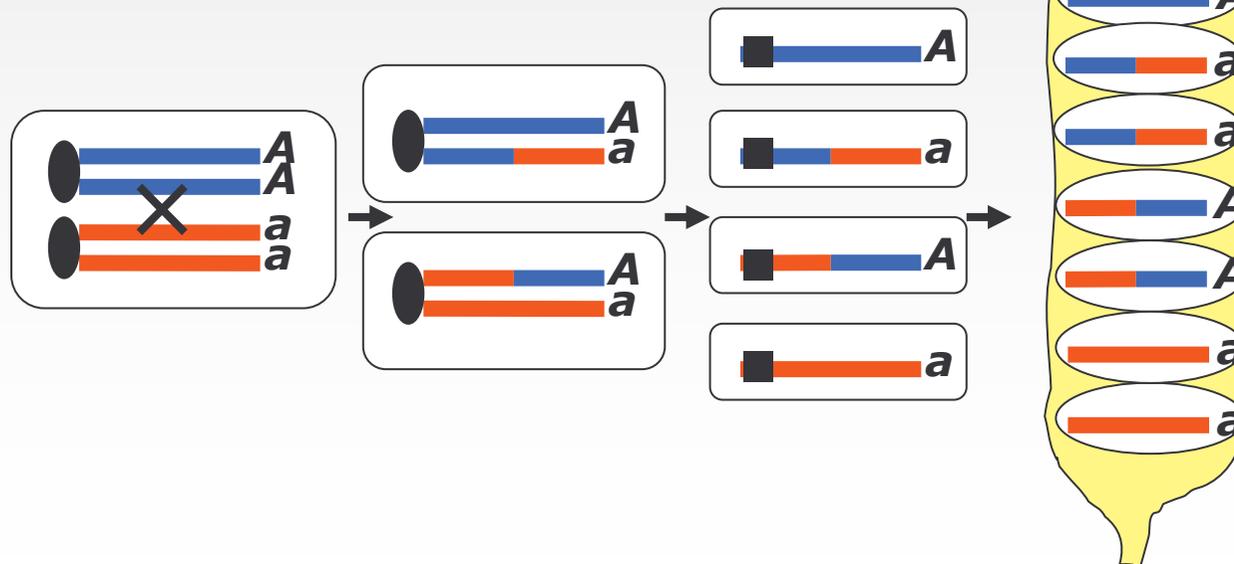
TETRÁDOVÁ ANALÝZA A VZNIK RŮZNÉHO USPOŘÁDÁNÍ ASKOSPOR

Segregace
v M I

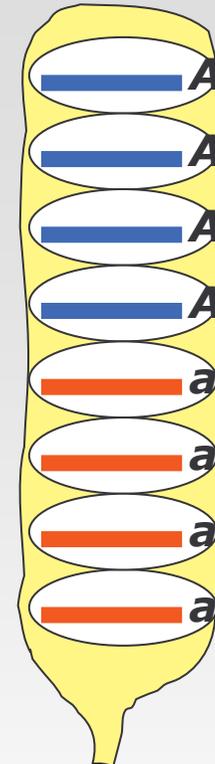
M I

M II

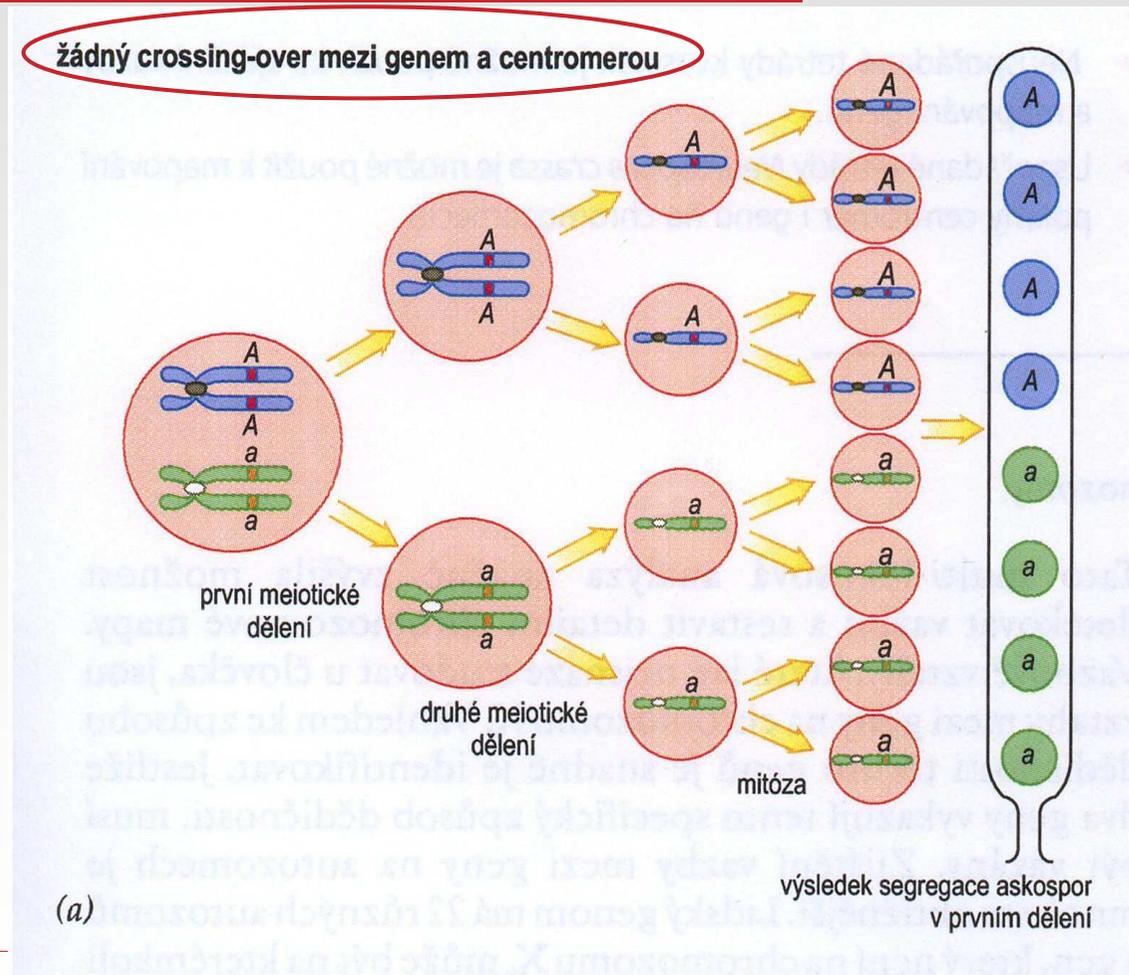
mitóza

segregace v M II

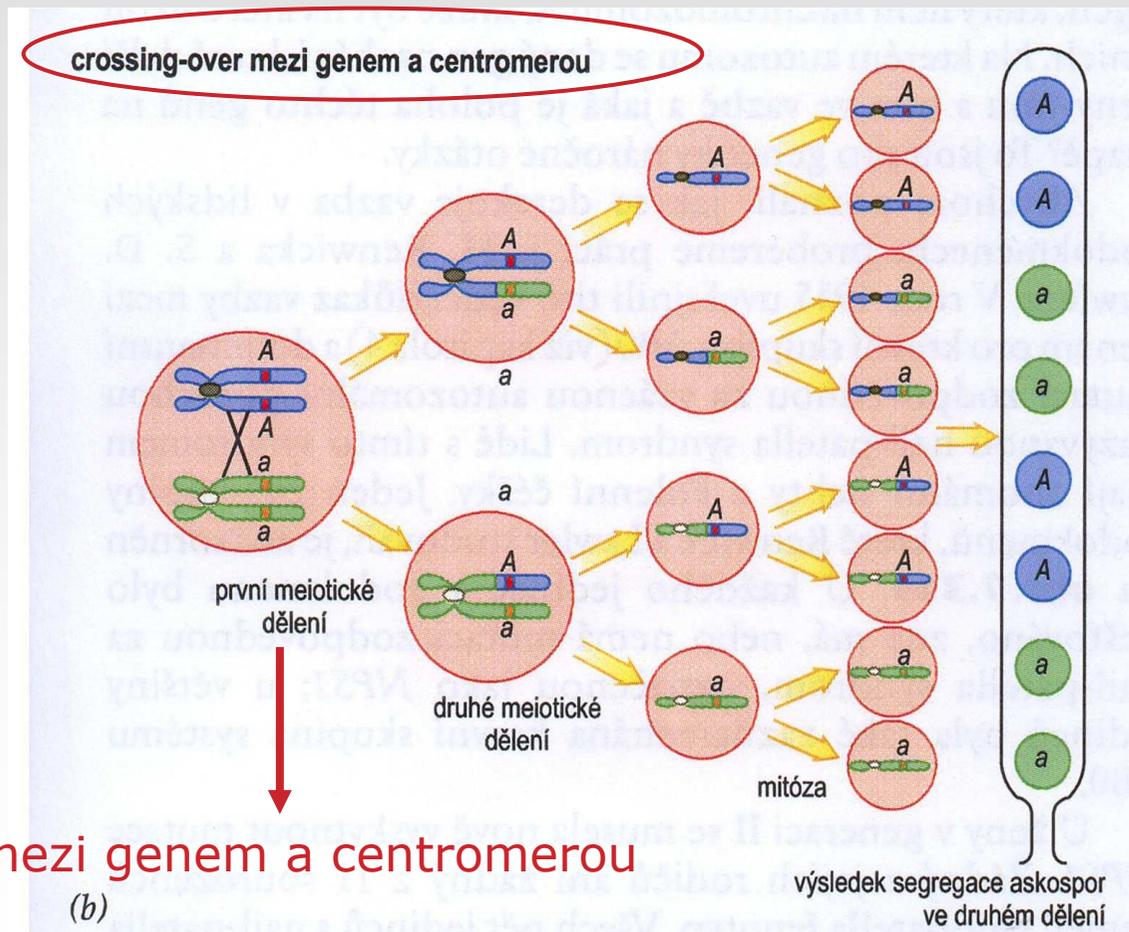

Typy segregace v askách neurospory

Segregace v prvním meiotickém dělení

Segregace v druhém meiotickém dělení

Co mezi genem a centromerou

Segregace askospor u *Neurospora crassa*

PŘÍKLAD: POČTY RŮZNĚ USPOŘÁDANÝCH OKTÁD

126

132

9

11

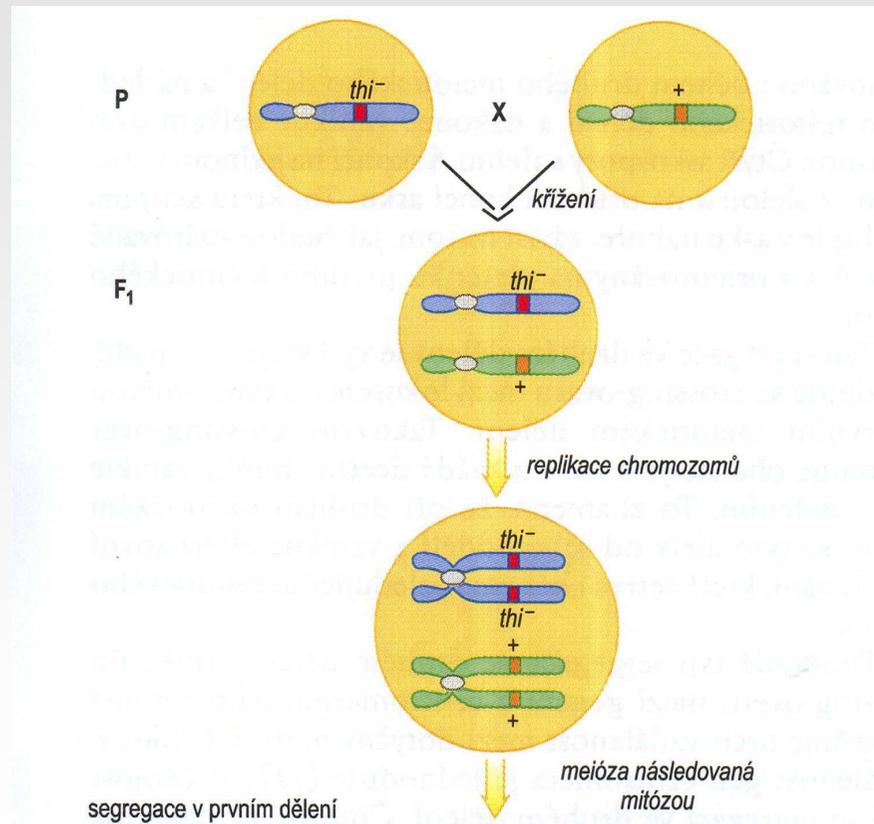
10

12

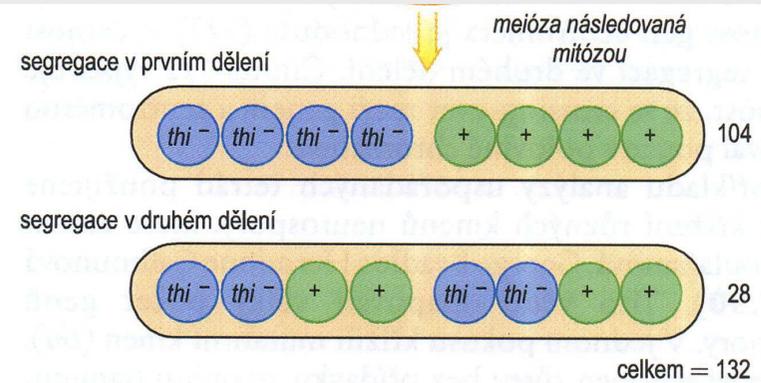
celkem 300

Volná kombinovatelnost nebo vazba mezi genem a centromerou?

Mapování centromery u *Neurospora crassa*

thi^- mutantní kmen vyžadující k růstu thiamin

vzdálenost mezi genem a centromerou

$$(1/2) \times \frac{28}{132} = 10,6 \text{ cM}$$

CO pouze u poloviny chromatid